

MART AYI MECLİS TOPLANTISI - 31.03.2021 -

**Sayın Başkan,
Değerli Meclis Üyeleri,
Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve kendi adıma hepinizi saygıyla selamlıyorum.**

Değerli Arkadaşlar,

Salgının yeni dalgalar ürettiği bu zor günlerde hepimizin üzerine düşen görevler var. Maske, mesafe ve hijyen konusu artık hepimizin refleks haline getirdiği bir davranış olmalıdır. Uzmanların sıkça dile getirdiği mutasyonlar bulaşma kolaylığı bakımından çok daha yaygın durumdadır. Bu nedenle hepimiz gerekli tedbirleri almak zorundayız.

Değerli Meclis Üyeleri,

2020 yılı ekonomik büyüme rakamları aybaşında açıklandı. Yıllık %1.8 büyüdük. Dünya üzerinde 2020 yılını pozitif büyüme ile kapatan iki ülkeden biri olduk. Bu dönemde kredi büyüme oranımız ise rekor kırarak %50 civarında oldu. Otomobil ve gayrimenkul fiyatları da bu dönemde rekorlar kırdı.

Tarım sektörü 2020'de yıllık %4.8 büyürken, her zaman olduğu gibi ülkemizin zor dönemlerinde kurtarıcı rolünü bir kez daha üstlendi. Aslında bu performansını, 2019 yılında olduğu gibi 2020 yılının tüm çeyrek dönemlerinde de pozitif büyüyerek başardı. Zor koşullar altında ve salgın tehlikesine rağmen hem üretim miktarı olarak hem de parasal birim olarak bu büyümeyi başarmıştır.

Tarım ve gıda sektörüyle ilgili olarak dünyada da benzer eğilimler yaşanmaktadır. Özellikle son 15 yıldır sürekli düşüş eğiliminde bulunan tarım ürünleri, son aylarda ciddi ve sürekli artışlar göstermektedir. Diğer taraftan ülkelerin tarım ürünleri ihracatıyla ilgili sınırlamalar ve yasaklamalar da dünyanın gündeminden düşmemektedir.

Geçen yıl gerek Davos zirvesi gerek AB 10 yıllık tarım projeksiyonu raporlarında tarım sektörünün ve ürünlerinin dünyadaki geleceği genellikle daha az bulunur ve daha pahalı olacağı yönündedir. Bu projeksiyonları göz ardı etmemeliyiz. Mutlaka dikkate almalı ve politika uygulamamızda güncellemeler yapmalıyız. Mesela artık uygulama aşamasına gelmeye başlayan yeşil üretime mutlaka acilen hazırlanmalıyız. Sürdürülebilir tarım politikalarını acilen uygulamaya koymalıyız. Zira kısa bir süre sonra ihracattan turizme pek çok alanda standart dışı kalma riskimiz bulunmaktadır. Bu politikaları ve uygulamaları kişiler ve şirketler tek tek gerçekleştiremezler. Mutlaka, seçtiğimiz ve onların atadığı karar vericilerin bu konularla ilgili ciddi, bilimsel, nesnel bilgiye dayalı ve yetkin düzenlemeler yapma zorunluluğu bulunmaktadır.

Sektörümüzün genelini uzun bir dönemdir olumsuz etkileyen ve sektörü terk ettiği tetikleyen temel konulardan biri, son dönemde şiddetini artıran girdi maliyetlerindeki artıştır. Artık hem temin etme hem de maliyetini karşılayabilme konusunda ciddi sıkıntılar yaşadığımız başta gübre olmak üzere girdiler konusunda karar vericilerin çözüm üretmeleri zorunluluk haline gelmiştir.

Girdi maliyetlerindeki ortalama %50'yi aşan artışlara karşılık ürün fiyatları ortalama olarak ancak %20 civarında artabilmiştir. Bu olumsuz fark, sadece son dönemde yaşanan bir durum değildir. Özellikle son 5 yıldır sistematik olarak bu farkı yaşamak zorunda kalmaktayız.

Sektördeki kredi artışı rekorlarının bir nedeni de bu durumdur. Aleyhimize sürekli işleyen bu farkın boyutları, artık dayanma sınırlarımızı zorlamaktadır.

2021 yılının 2020 yılından aratmaması için acil eylem planları hazırlayıp uygulamaya koymalıyız. Bu planlarda olması gereken öncelikli konular ise;

- Kentimizi de yakından ilgilendiren Kısa Çalışma Ödeneği desteğinin sektör ayrımı yapmaksızın yılsonuna kadar devam ettirilmelidir.
- Birikmiş ve cari olan kamuya tüm ödemelerin 2023 yılına bırakılmalıdır.
- Kredi maliyetleri azaltılmalıdır.
- Tarımsal faaliyetlerin sektöre uğramaması için özellikle girdi temini ve maliyetleri ile pazarlama sorunlarına özel önem gösterilmelidir.

Değerli Arkadaşlar,

Faaliyetlerden izlediğiniz gibi bu ay;

- İklim değişikliği konulu paneller
- Sığır Yetiştiriciliği, Biyoyakıt Bitkileri ve Tohumdan Ateşe Ekmek atölyesi gibi eğitimler
- Ticaret Hayatında Kişisel Verilerin Korunması konulu paneli
- Kırsal Mahalleler Bilgilendirme Toplantısı
- Sizin Oraların Nesi Meşhur? Hatay Programı

gibi birçok etkinliği; sizlerin, üyelerimizin ve paydaşlarımızın katılımıyla düzenledik. Toplantılarımızın ulusal ve uluslararası pek çok kişi tarafından takip edilmesi bizleri motive etmektedir.

Yarın Sizin Oraların Nesi Meşhur? Programımızın 10.bölümünde Erzurum ilimizi konuk edeceğiz.

Ardından 5-10 Nisan 2021 tarihleri arasında Fransa, Hindistan, Kosta Rika, Ekvator, Fas ve ülkemizden onlarca akademisyen, uzman ve sektör temsilcisinin katılımıyla 6 gün boyunca muz konuşacağız. Çalıştay sonrası hazırlayacağımız raporu ise ilgili tüm paydaşlara iletacağız. Muz ile başlamamızın nedeni ise kentimiz başta olmak üzere son beş yıllık dönemde ülkemiz genelinde yatırım iştahı en yüksek alanlardan biri olmasıdır. Evet, muz kentimiz için özel bir konuma sahiptir. Ancak;

- Üretimin aşırı artması nedeniyle yüksek volümlü bir dış pazar bulamadığımız sürece üreticilerimiz, tedarikçileri ve ticaret erbabımız başta olmak üzere birçok firmamız ve kişi ciddi zararlarla karşı karşıya kalabilir.
- Diğer taraftan muzdaki ürün kalitemiz dünya ortalamasının çok altındadır. Yani bu haliyle kiraza benzer bir başarıyı yakalamamız imkansız, domateste olduğu gibi pazarın boş olduğu bir dönemde satış imkanımız da yoktur.
- Önümüzdeki yıllarda ciddi bir taban suyu problemine yol açması da cabası olacaktır.

Bu ve benzeri muzla ilgili tüm konuların konuşulacağı çalıştayımızın ardından 10 Nisan – 16 Mayıs tarihlerini kapsayan hafta sonlarında süt ve süt ürünlerine dair pek çok konunun anlatılacağı “Süt Akademisi” düzenleyeceğiz. Böylece süt ve süt ürünleri tüketimini teşvik etmenin yanı sıra sağlıklı beslenme konusunda da farkındalık yaratacağımıza inanıyorum.

13 Nisan’dan itibaren ise; Ramazan Ayı’nın ruhuna uygun olarak; su, doğa, bitki ve hayvanlar hakkında bilgi paylaşımında bulunulacak olan “Ziraat Vakti” isimli programına başlayacağız.

Programların hazırlanmasında emeği geçen çalışma arkadaşlarımız ve il müdürlüğümüze teşekkür ediyorum.

Ayrıca iklim değişikliği başta olmak üzere paneller düzenleyecek, yıl içerisinde yaş meyve sebze ve kesme çiçek sektörlerinde Ur-Ge projelerine başlayacağız.

Yine yüzüncü yılını kutladığımız Borsamızın kurumsal hafızasının unutulmaması ve geleceğe aktarılması amacıyla bir yıldır üzerinde titizlikle çalıştığımız ve keyifle hazırladığımız “Antalya Ticaret Borsası 100. YIL KİTABI” tamamlandık. Ayrıca Borsamız desteğiyle ikinci baskısı gerçekleştirilen “Her Yönüyle Kaz Yetiştiriciliği” kitabı da konuya ilgi duyan tüm kesimlere önemli bir kaynak olacaktır.

Keyifle okuyacağınıza inandığım kitaplarımızı sizlere de gönderdik. Kitapların faydalı olması dileklerimle, işlerinizde başarılar temenni eder, sağlıklı günler dilerim.

Saygılarımla,

ALİ ÇANDIR
Yönetim Kurulu Başkanı

